

Nemzetközi gazdaságtan

A devizaárfolyam és a külkereskedelem

9. előadás
2008.10.04.

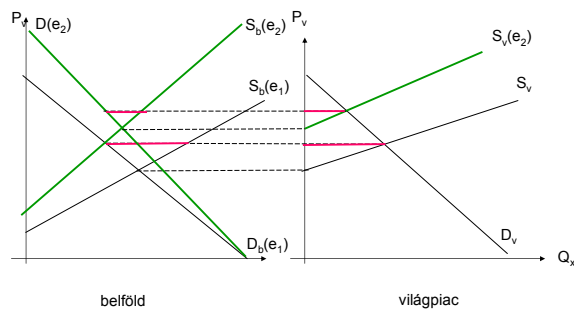

árfolyam és export

Példa

Egy ország egy bizonyos terméknek egyetlen eladója a világpiacon.
Ismert a belföldi kereslet és kínálat, valamint a világpiaci keresleti függvény.

$$D_b = 325 - 0,5P_b$$

$$S_b = 0,25P_b - 50$$

$$D_v = 250 - 5P_v$$

$$P_b = e \cdot P_v$$

Az induló helyzetben a devizaárfolyam: $e = 100$
Határozzuk meg a világpiaci árat és az export nagyságát!
A következő időszakban az árfolyam megnő 120-ra!
Hogyan alakul a világpiaci ár és az export?

Megoldás

$$D_o = 325 - 50P_v$$

$$S_b = 25P_v - 50$$

$$S_v = (25P_v - 50) - (325 - 50P_v) = 75P_v - 375$$

világpiaci egyensúly :

$$250 - 5P_v = 75P_v - 375$$

$$P_v = 7,8125$$

$$Q = 210,9375$$

$$e = 120$$

$$D'_o = 325 - 60P_v$$

$$S'_v = 30P_v - 50$$

$$S'_v = (30P_v - 50) - (325 - 60P_v) = 90P_v - 375$$

$$250 - 5P_v = 90P_v - 375$$

$$P_v = 6,58$$

$$\text{export} = 217,1$$

---

importot meghatározó tényezők

- belső kibocsátás/jövedelem
- külső árak
- belső árak
- árfolyam

$$M = f(\bar{e}, Y)$$

$$\frac{dM}{d\bar{e}} < 0$$

$$\frac{dM}{dY} > 0$$

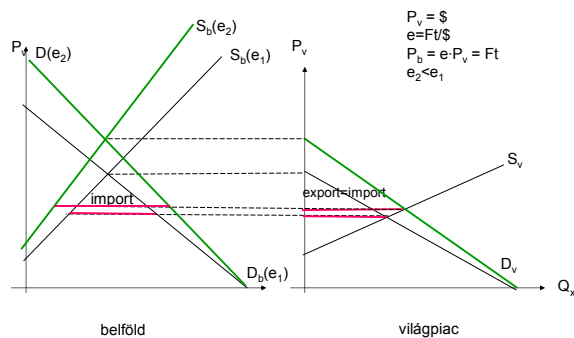

árfolyam és import

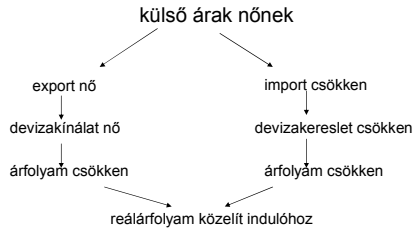

A külkereskedelem hatása az árfolyamra

feltétel: rugalmas (lebegő) árfolyam!

Az export nemzetgazdasági szinten kis ország esetén

export

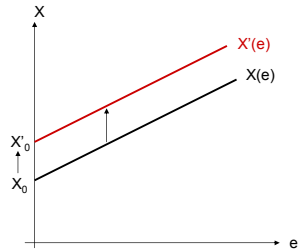
- P_e/P meghatároz egy export nagyságot: X_0
- X függ e -től

$$X = X_0 + xe$$

ahol x magatartási paraméter

$$x = \frac{dX}{de} > 0$$

- ha P_e nő, X_0 nő

Az import nemzetgazdasági szinten kis ország esetén

import

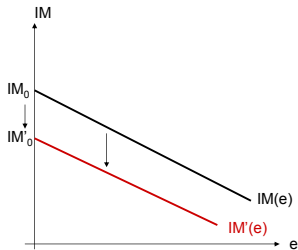
- P_e/P meghatároz egy import nagyságot: IM_0
- IM függ e -től és Y -tól

$$IM = IM_0 + mY - be$$

ahol b magatartási paraméter

$$b = \frac{dIM}{de} < 0$$

- ha P_e nő, IM_0 csökken

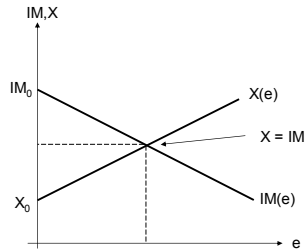

Árfolyam és a külkereskedelmi mérleg

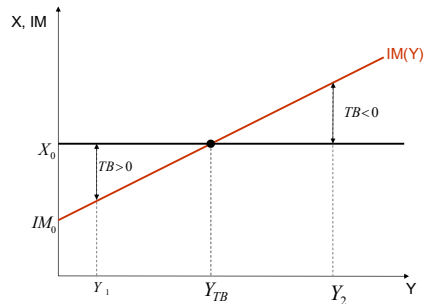

A külkereskedelmi mérleg (folyó fizetési mérleg) adott árfolyam esetén

$$TB = X_0 - (IM_0 + m \cdot Y)$$

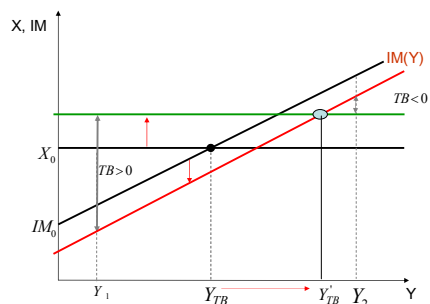

Az árfolyam növekedésének hatása a külkereskedelmi mérlegre

A tőkeáramlás és a devizaárfolyam

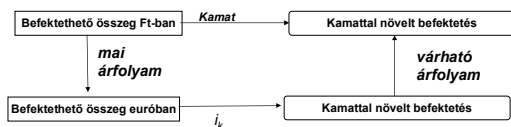

A Ft és az eurobefektetés összehasonlítása:

Tőkeáramlást meghatározó tényezők

- Árfolyam – mai és várható
- Külső és belső kamatláb

$$\text{külföldi hozamr} \acute{\text{a}}\text{ta} = i_k + \frac{e_e - e}{e} \quad \text{árfolyam-nyereség \% -ban}$$

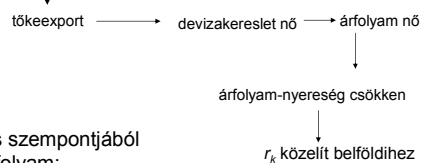

árfolyam és tőkeáramlás

$$r_k = i_k + \frac{e_e - e}{e}$$

ha $i_b < i_k + \frac{e_e - e}{e}$

a tőkeáramlás szempontjából
egyensúlyi árfolyam:
ahol külső és belső hozamr

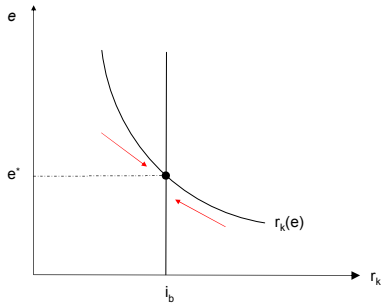

---

a tőkeáramlás szempontjából egyensúlyi árfolyam

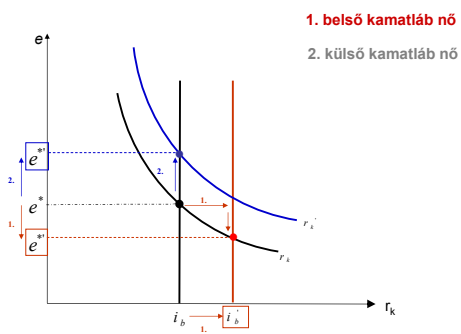

---

kamatláb változás hatása az árfolyamra

---

a nemzetközi tőkemérleg

$$CB = C_{IM} - C_X$$

- tőkeáramlás függ:
- belső kamatlábtól
  - külső kamatlábtól
  - devizaárfolyamtól
  - várható árfolyam-nyereségtől

kis ország esetén:
külső kamatláb adott

adott árfolyam esetén:

tőkeimport $- C_{IM}$:
ha a belső kamatláb nő –
tőkeimport nő

tőkeexport $- C_X$
ha belső kamatláb nő –
tőkeexport csökken

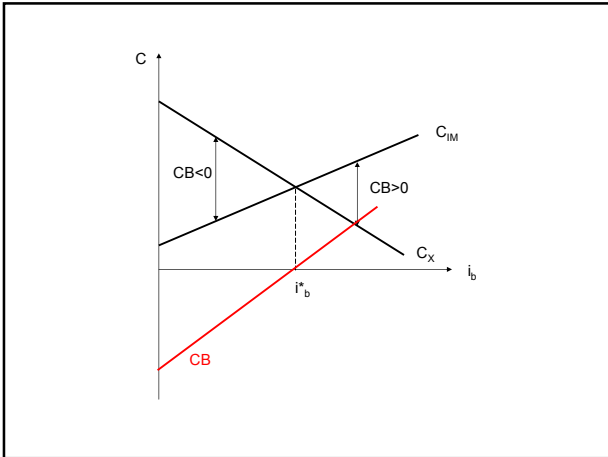

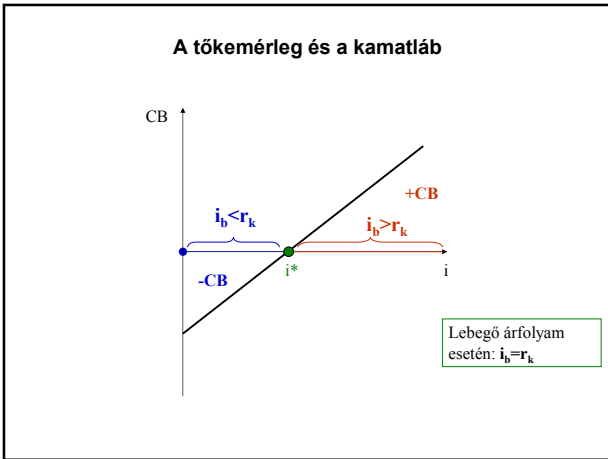

A teljes fizetési mérleg

A fizetési mérleg (BP) modellszerűen a kereskedelmi (TB) és a tőkémerlegből (CB) áll.

$$BP = TB(Y, e) + CB(i, e)$$

A teljes fizetési mérleg egyensúlya:

$$BP = TB(Y, e) + CB(i, e) = 0$$

$$TB(Y, e) = -CB(i, e)$$
